

Politika

Ukraina ir prezidentāla demokrātiska republika ar daudzpartiju sistēmu. Izpildvaru īsteno Ministru kabinets, likumdevējs ir Ukrainas parlaments. Valsts galva ir prezidents. Prezidentu ievēl tiešās vēlēšanās uz pieciem gadiem. Par prezidentu var ievēlēt Ukrainas pilsoni, kas sasniedzis 35 gadu vecumu un dzīvojis Ukrainā ne mazāk kā 10 gadus.

Ukrainas pamatdokuments ir Ukrainas konstitūcija, kas ratificēta 1996. gada 28. jūnijā.

Izpildvara

Ukrainas valdība jeb Ministru kabinets ir galvenais valsts izpildvaras institūts. Parlaments balso par prezidenta izraudzītu premjerministra kandidātu. Prezidents nosauc premjerministra kandidātu pēc parlamenta vairākuma koalīcijas ieteikuma. Parlaments balso par premjerministra izveidotu Ministru kabineta sastāvu. Prezidents izrauga Ārlietu ministru un Aizsardzības ministru.

Ministru kabineta sastāvā ir premjerministrs, vicepremjers, pirmais vicepremjers un 19 ministri. Valdība par savu darbu atbild prezidentam un parlamentam.

Likumdošanas vara

Ukrainas likumdevējs ir Ukrainas parlaments - *Verkhovna Rada*. Parlamentu ievēl tiešās vēlēšanās pēc jauktas vēlēšanu sistēmas, kas sastāv no mažoritārā balsojuma un proporcionālā balsojuma. Pavisam ievēl 450 deputātus – no tiem 225 pārstāv vienmandāta vēlēšanu apgabalu, bet pārējie 225 tiek ievēlēti no partiju sarakstiem pēc proporcionālā balsojuma.

Ar *Verkhovna Rada* piekrišanu prezidents var iecelt un atlaist premjerministru, pēc premjerministra ieteikuma - ministrus.

Tiesu vara

Ukrainas tiesu sistēmas pamatiedalījums ir šāds:

- civillietas un krimināllietas izskata vispārējās tiesas jeb rajonu tiesas, reģionu apelācijas tiesas, Augstākās tiesas Civillietu un Krimināllietu palātas.
- juridisko personu saimnieciskās lietas izskata reģionu saimnieciskās tiesas, starpreģionu apelācijas tiesas un Augstākā saimnieciskā tiesa.
- valsts pārvaldes lietas izskata reģionu administratīvās tiesas, starpreģionu apelācijas tiesas un Augstākā administratīvā tiesa.

Ukrainas Augstākā tiesa nodarbojas ar visa veida juridisko lietu izskatīšanu

Konstitucionālā tiesa izskata normatīvo aktu atbilstību valsts konstitūcijai. Konstitucionālās tiesas sastāvā ir 18 tiesneši, kurus ievēl amatā uz deviņiem gadiem. Katrs institūts - prezidents, parlaments un Ukrainas tiesnešu kongress ieceļ sešus tiesnešus. No 18 tiesnešiem ievēl galveno tiesnesi.

Ukrainā darbojas Augstākā Justīcijas padome, kas ir neatkarīga institūcija un atbild par tiesnešu sastāvu un tā profesionālo darbu. Šajā padomē darbojas Augstākās tiesas priekšsēdis, Tieslietu ministrs un Ģenerālprokurors. Pārējie 17 padomes locekļi ievēlēti amatā uz sešiem gadiem. Padomes sastāvā ir 20 amatpersonas.